

وضعیت حقوق بشر

در افغانستان:

گزارش تازه اکتبر - دسمبر ۲۰۲۴

کمیسیون عالی حقوق بشر
سازمان ملل متحد

هیئت معاونت
سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما)

در مورد این گزارش

هزاران زن که فعلاً مصروف تحصیل در انستیتوت های علوم صحتی هستند، تاکید کرد:

«36,000 قابله و 3,000 نرس مصروف فراگیری آموزش بودند. اگر این کار در مؤسسات تحصیلی صحتی چه خصوصی و چه دولتی متوقف شود، این افراد فارغ التحصیل نشده و این بدان معناست که [آنها] نمی توانند برای کمک به زنان و دختران در افغانستان به ساحات بروند که تاثیر مستقیم بالای صحت و رفاه زنان خواهد داشت.»⁴

در زمان ممنوعیت، اکثر انستیتوت های علوم صحتی هنوز امتحان نهایی را از دانشجویان خود اخذ نکرده بودند. در حدود 3 دسمبر، بنا بر گزارش ها، وزارت تحصیلات عالی اداره حاکم نامه ای را به بعضی انستیتوت های علوم صحتی صادر کرد و بیان داشت که امتحانات نهایی دانشجویان اناث باید ظرف دو هفته اخذ گردد. در نتیجه این، بعضی از انستیتوت ها با وجود اینکه دانشجویان شان دروس خود را تکمیل نکرده بودند، اقدام به برگزاری امتحانات برای دانشجویان اناث کردند. بر اساس گزارش ها، امتحانات دانشجویان ذکور متاثر نگردید.

تا اکنون، مقامات اداره حاکم این ممنوعیت را به صورت کتبی ابلاغ نکرده اند.

تاثیرات قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر بر زنان

مقامات اداره حاکم به تطبیق قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر⁵ به گونه تبعیض آمیز علیه دختران و زنان که بر حقوق بشری و آزادی های اساسی آنها تاثیر می گذاشت، ادامه دادند.

ریاست های ولایتی امر بالمعروف و نهی عن المنکر اداره حاکم شرط محرم را به شیوه ای که در قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر بطور واضح مشخص نگردیده اعمال می کنند که باعث ایجاد موانع بیشتری برای زنان و دختران در دسترسی به خدمات عمومی، کار کردن، و انجام سایر فعالیت ها در خارج از خانه های شان می شود. بطور مثال:

- کارکنان صحتی اناث در بعضی ولایات توسط محتسبین امر بالمعروف و نهی عن المنکر اداره حاکم موظف به داشتن محرم در هنگام رفت و آمد به محل کار شده

این گزارش تازه در مورد وضعیت حقوق بشر در افغانستان که از اکتبر تا دسمبر ۲۰۲۴ را تحت پوشش قرار می دهد، بر اساس نظارت انجام شده توسط بخش حقوق بشر یوناما درمطابقت با مأموریت آن از جانب شورای امنیت سازمان ملل متحد، ترتیب شده است.²

حقوق زنان و دختران

طوریکه در بیانیه یوناما به مناسبت روز جهانی حقوق بشر در 10 دسمبر بیان شده است: «کارنامه حقوق بشر مقامات اداره حاکم به طور خاص با اعمال تبعیض سیستماتیک علیه دختران و زنان که آنها را از حوزه های بیشتر زندگی روزمره و عمومی، از جمله تحصیل و کار محروم کرده اند، مشخص شده است.»³

در جریان دوره گزارش دهی، مقامات اداره حاکم محدودیت های بیشتری را بالای حقوق زنان و دختران اعمال کردند. (برای جدول زمانی فرامین و دستوراتی که توسط مقامات اداره حاکم از 15 آگست 2021 الی اکنون صادر شده بر زنان و دختران تاثیر می گذارند، لطفا ضمیمه این گزارش را ببینید.)

ممنوعیت تحصیل زنان در انستیتوت های علوم صحتی

در 2 دسمبر، در کابل، معین وزارت صحت عامه اداره حاکم به طور شفاهی به نمایندگان انستیتوت های علوم صحتی در سراسر افغانستان اطلاع داد که از 3 دسمبر، دانشجویان اناث اجازه نخواهند داشت تا در صنوف شان در انستیتوت های علوم صحتی اشتراک کنند. این انستیتوت ها رشته های متفاوتی، از جمله قابلگی، نرسنگ، پروتیز دندان، انستیزی (بی هوشی)، علوم لابراتوار و تغذیه را تدریس می کنند. زنان قبلاً از فراگیری علوم طبی در دانشگاه ها از زمان اعلام ممنوعیت تحصیل زنان در دانشگاه توسط مقامات اداره حاکم، که به تاریخ 20 دسمبر 2022 اعمال شده بود، ممنوع شده بودند.

اندریکا راتواته معاون نماینده ویژه سرمنشی ملل متحد برای افغانستان و مقیم هماهنگ کننده امور بشردوستانه در مصاحبه با طلوع نیوز بر تاثیرات این ممنوعیت بالای

[1] تمام تاریخ های مشخص شده در این گزارش به سال ۲۰۲۴ مربوط می شود، مگر اینکه طور دیگر مشخص شده باشد.

[2] قطعنامه ۲۶۲۶ (۲۰۲۲) شورای امنیت سازمان ملل متحد که توسط قطعنامه 2727 (2024) تمدید شده است.

[3] <https://unama.unmissions.org/unama-urges-de-facto-authorities-embrace-global-human-rights-obligations>

[4] <https://tolonews.com/index.php/health-192091>

[5] برای معلومات درباره قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر، اینجا را ببینید: https://unama.unmissions.org/sites/default/files/english_-_unama_update_on_hr_situation_in_afghanistan_-_july-sept_2024.pdf

(یوناما، اکتبر 2024).

اند. وزارت خارجه / اداره حاکم به یوناما اطلاع داد: «موضوع محرم» در قانون وزارت امر بالمعروف و نهی عن المنکر و سمع شکایات روشن شده است. چنین کاری انجام نشده است.»

در عوض در بخش های که برای زنان تعیین شده مانند نسائی ولادی کارکنند.

آموزش دختران

در نوامبر، ریاست های معارف ولایت های پکتیا و ننگرهار به مکاتب و موسسات غیر دولتی (انجوها) که برنامه های آموزشی فشرده⁷ را تطبیق می کنند، دستور دادند تا صنوف خود را برای دختران تا اطلاع ثانوی متوقف کنند. صنوف پسران در هردو ولایت باز ماندند. دلیل این دستورات عمل مشخص نیست.

• در دسامبر، در ولایت کندهار، محتسبین ریاست امر بالمعروف و نهی عن المنکر / اداره حاکم از یک رستوران محلی بازدید کرده و به کارکنان آن دستور دادند تا به زنان بدون محرم اجازه ورود به رستوران را ندهند و از عدم اختلاط میان زنان و مردان خانواده های مختلف اطمینان حاصل کنند.

دسترسی زنان به کار

مقامات / اداره حاکم زنان را از شرکت در برخی از نمایشگاه های تجاری منع کرده اند و دستور بستن برخی از مغازه های زنان را صادر کرده اند.⁸ به عنوان مثال، مقامات / اداره حاکم از اشتراک زنان در «نمایشگاه ملی گنجینه افغانستان» که به تاریخ 15 الی 17 اکتوبر در شهر خوست برگزار گردیده بود، جلوگیری کردند. فقط غرفه داران مرد اجازه داشتند تا محصولات خود را به نمایش بگذارند.

یوناما همچنان گزارش های دریافت کرده است که محتسبین ریاست امر بالمعروف و نهی عن المنکر / اداره حاکم به کلینیک های صحی، دکان ها، بازارها و رستوران ها دستور داده اند که به زنانی که بدون محرم هستند خدمات ارائه نکنند.

در بعضی ولایات، ریاست های امر بالمعروف و نهی عن المنکر / اداره حاکم قیودات اضافی و خودسرانه ای را که در قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر وجود ندارند، اعمال کردند:

در ۲۴ دسامبر ۲۰۲۲، وزارت اقتصاد / اداره حاکم دستوری را صادر کرد که کارکنان انات افغان را از کار در سازمان های غیردولتی داخلی و بین المللی منع می کرد. در ۲۶ دسامبر، وزارت اقتصاد / اداره حاکم نامه را منتشر کرد که دستور صادر شده در ۲۴ دسامبر ۲۰۲۲ برای سازمان های غیردولتی را یادآوری کرده و به آنها هدایت داد تا «طبق آن عمل کنند».⁹ در جریان دوره گزارش دهی، یوناما همچنین گزارش هایی مبنی بر رد درخواست های زنان برای مجوز کار جهت اشتغال در سازمان های غیردولتی ملی و بین المللی توسط ریاست های کار و امور اجتماعی / اداره حاکم در برخی ولایات را دریافت کرده است.

• در اکتبر، در ولایت سمنگان، ولسوالی حضرت سلطان، ریاست امر بالمعروف و نهی عن المنکر / اداره حاکم دستور کتبی را به رانندگان این ولسوالی صادر کرد که در آن زنان از نشستن در چوکی پیشروی ممنوع شدند.⁶ وزارت خارجه / اداره حاکم به یوناما اطلاع داد که «مقامات و محتسبین وزارت امر بالمعروف و نهی عن المنکر و سمع شکایات با اطمینان بیان می دارند که آنها هیچ عملی را که در مغایرت با ماده، بند، بخش و یا جزء از قانون مستند و مستدل آنها باشد، انجام نداده اند. براساس تحقیقات و معلومات همه جانبه ما، [این] دور از واقعیت است.»

خشونت مبتنی بر جنسیت

در جریان دوره گزارش دهی، یوناما موارد خشونت مبتنی بر جنسیت علیه زنان و دختران، از جمله قتل ها، قتل های به اصطلاح ناموسی؛ ازدواج اطفال؛ ازدواج اجباری؛ تجاوز جنسی؛ خشونت خانوادگی و خودکشی به دلیل خشونت

• در نوامبر، در کابل، محتسبین امر بالمعروف و نهی عن المنکر / اداره حاکم از یک شفاخانه خصوصی بازدید کرده و به نرس های انات آن دستور دادند تا کار در وارد عاجل را متوقف کنند و به آنها گفته شد

[6] سایر احکام مندرج در این دستور کتبی شامل ممنوعیت های ذیل می شوند: منع رانندگان از انتقال زنان بدون محرم؛ اقدام به گفتگوی عاشقانه با مسافران زن؛ و پخش موسیقی. این دستور همچنان رانندگان را ملزم می سازد تا روزانه پنج بار در مسجد نماز بخوانند.

[7] برنامه های آموزشی فشرده بر تکمیل پروسه یادگیری در مدت زمان کوتاه تر تمرکز دارند. این برنامه ها نوعی آموزش تکمیل کننده هستند و همانند آموزش جایگزین، هدف نهایی سیستم آموزشی رسمی را دنبال می کنند اما در مدت زمان کمتری به دست می آیند. برنامه آموزشی فشرده از دو جهت مکمل است: هم از طریق ارایه مسیر جایگزین و هم با تطبیق محتوای آموزشی خود با نصاب درسی "رسمی"، به گونه ای که به یادگیرندگان امکان بازگشت به نظام آموزش رسمی را در مراحل خاصی فراهم می کند. لینک زیر را ببینید: [https://unevoc.unesco.org/home/tvetipedia+glossary/lang=en/show/term/term=Accelerated+learning+programme#:~:text=Accelerated%20learning%20programme%20\(ALP\),reach%20it%20in%20less%20time.](https://unevoc.unesco.org/home/tvetipedia+glossary/lang=en/show/term/term=Accelerated+learning+programme#:~:text=Accelerated%20learning%20programme%20(ALP),reach%20it%20in%20less%20time.)

[8] این اقدامات اغلب توسط محتسبین امر بالمعروف و نهی عن المنکر معمولاً از طریق دستورات عمل های شفاهی به فروشندگان و مغازه داران زن صورت گرفته است، هرچند در برخی موارد وزارت خانه های دیگر نیز دخیل بوده اند.

[9] <https://www.ohchr.org/en/statements-and-speeches/2024/12/afghanistan-licenses-ngos-must-not-be-revoked>

خانوادگی را ثبت کرد. در برخی موارد، مقامات اداره حاکم، قضایای [جرایم] شدید، مانند قتل عمدی را علیرغم درخواست قربانی یا نمایندگان آنها برای حل و فصل رسمی قضیه از طریق مراجع قضایی، به میانجی‌گری ارجاع دادند.

در طول دوره گزارش دهی، وزارت امر بالمعروف و نهی عن المنکر اعلامیه‌هایی را در خصوص حمایت‌های شان از قربانیان خشونت خانوادگی صادر کرد. به عنوان مثال، در 23 دسامبر، وزارت مذکور اداره حاکم از طریق پست در صفحه ایکس خود اعلام کرد که محتسبین این وزارت «یک اختلاف بین دو خانواده بر سر خشونت خانوادگی را حل کرده است» و بیان کرد که «در جلسه، محتسب از هر دو طرف خواست تا منصف باشند و به حقوق یکدیگر احترام بگذارند و گفتند: رعایت موازین اسلامی جامعه را از مشکلات مصون می‌دارد.»¹⁰ یوناما قبلاً درباره استفاده از میانجی‌گری توسط مقامات اداره حاکم برای حل و فصل شکایات خشونت خانوادگی، گزارش داده است، روشی که [در میانجی‌گری] اگر به گونه‌ای که با قوانین بین‌المللی حقوق بشر سازگار است، عمل نشود می‌تواند منجر به نقض حقوق بشر شود.¹¹

یوناما همچنان با تعدادی از دگریاشان جنسی (ال جی بی تی آی کیو) صحبت کرد. آنها گفتند که دستگیری خودسرانه، شکنجه و خشونت جنسی توسط مقامات اداره حاکم در محلات سلب آزادی را تجربه کرده اند.

تلفات ملی

بین اکتبر تا دسامبر، افراد ملی در نتیجه حملات عمدی که دولت اسلامی-ولایت خراسان، جبهه مقاومت ملی و سایر گروه‌های مسلح آنها را برعهده گرفتند، آسیب دیدند:

• در 5 اکتبر، در تخار، مواد منفجره تعبیه شده در مقابل یک لیسه عالی منفجر شد که منجر به زخمی شدن چهار دختر، دو پسر، یک مرد بالغ و دو منسوب پولیس اداره حاکم گردید. جبهه مقاومت ملی مسئولیت این حمله را بدوش گرفته¹² و اظهار داشت که ملا نور محمد یکی از مقامات وزارت داخله اداره حاکم هدف آن بود.

• در 23 اکتبر، در شهر کابل، حوزه 1، مواد منفجره

تعبیه شده در زیر یک کراچی منفجر شد که منجر به کشته شدن دو نفر (یک پسر 16 ساله و یک مرد بالغ) و زخمی شدن 14 نفر دیگر (هشت مرد، سه زن، یک دختر و دو پسر) شد. هیچ گروهی مسئولیت این حادثه را برعهده نگرفت.

• در 3 نوامبر، در شهر سرپل، مواد منفجره تعبیه شده در مارکیت سخی زاده منفجر شد که منجر به زخمی شدن 18 نفر (12 مرد، سه زن، دو دختر، و یک پسر) شد. هیچ گروهی مسئولیت این حادثه را برعهده نگرفت.

• در 21 نوامبر، در ولایت بغلان، ولسوالی نهرین، افراد مسلح به 11 مرد بالغ شلیک کرده و آنها را کشتند. قربانیان از پیروان تصوف بودند که در زمان حمله در یک زیارت مصروف عبادت بودند. دولت اسلامی-ولایت خراسان مسئولیت این حمله را برعهده گرفت.

• در 11 دسامبر، در شهر کابل، حوزه 7، در داخل وزارت مهاجرین و عودت‌کننده‌گان اداره حاکم، یک حمله با مواد منفجره تعبیه شده انتحاری منجر به کشته شدن وزیر مهاجرین و عودت‌کننده‌گان اداره حاکم خلیل الرحمن حقانی شد. حداقل سه کارمند دیگر این وزارت اداره حاکم کشته و چهار تن دیگر نیز زخمی گردیدند. دولت اسلامی-ولایت خراسان مسئولیت این حمله را برعهده گرفت.

• در 21 دسامبر 2024، در ولایت تخار، شهر تالقان، مواد منفجره تعبیه شده در یک زیاله دانی منفجر شد که منجر به زخمی شدن یک مرد ملی شد. جبهه آزادی افغانستان مسئولیت این حمله را از طریق صفحه اکس (تویتر سابق) برعهده گرفته و اعلام نمود که هدف این حمله پولیس اداره حاکم بوده است.¹³

• در 28 دسامبر، در شهر کابل، ناحیه 15، مواد منفجره تعبیه شده منفجر شد که منجر به کشته شدن یک مرد ملی و زخمی شدن چهار نفر دیگر گردید. جبهه مقاومت ملی مسئولیت این حمله را پذیرفته و اعلام نمود که هدف این حمله وزارت داخله اداره حاکم بود و وارد شدن صدمه به افراد ملی ویا اعضای جبهه مقاومت ملی را رد کرد.¹⁴

بقایای مواد منفجره جنگی همچنان باعث آسیب به افراد ملی می‌گردد که در این میان کودکان بیشترین قربانی اند.

[10] <https://x.com/MOPVPE1/status/1871145135355875711>

[11] https://unama.unmissions.org/sites/default/files/the_handling_of_complaints_of_gbvawg_english_141223.pdf (یوناما، 2023).

[12] <https://www.facebook.com/nrfafg1>

[13] <https://x.com/FREEDOMFRONTAFG/status/1870517104237228072>

[14] <https://x.com/NRFafg/status/1872934639926448481>

مجازات اعدام و مجازات بدنی

بین 1 اکتبر تا 31 دسمبر، بخش حقوق بشر یوناما مجازات بدنی قضایی حداقل 194 نفر (150 مرد، 39 زن، 4 پسر و 1 دختر) را مستند سازی نموده است. بطور مثال، در 5 نوامبر، در ولایت جوزجان، شهر شبرغان، مقامات /داره حاکم 22 نفر (چهار زن، 18 مرد) را که محکوم به انجام زنا، و جرایم مرتبط به مواد مخدر و الکول بودند، در محضر عام شلاق زدند. این مجازات پس از تایید احکام آنها توسط ستره محکمه /داره حاکم و در حضور مقامات /داره حاکم و باشنده گان محل صورت گرفت.

در 13 نوامبر، در ولایت پکتیا، شهر گردیز، یک مرد در محضر عام در استدیوم ورزشی اعدام شد. بر اساس بیانیه ای نشر شده توسط ستره محکمه /داره حاکم،¹⁶ وی محکوم به کشتن فردی توسط اسلحه بود و دستور اعدام وی صادر گردیده و توسط هر سه مرحله قضایی محکمه نظامی /داره حاکم (ابتداییه، استیناف و ستره محکمه) قبل از دریافت تاییدیه نهایی از طرف رهبر طالبان، تایید گردیده بود.

به خانواده قربانی فرصت داده شد تا با وساطت وزیران /داره حاکم در محل، فرد محکوم را عفو نمایند¹⁷ اما آنها رد کردند که منجر به اجرا شدن مجازات قصاص (اعدام) شد. گفته می شود که یکی از اعضای خانواده مقتول اجرای اعدام را با شلیک گلوله انجام داد.

هیئتی از مقامات /داره حاکم، از جمله سراج الدین حقانی وزیر داخله /داره حاکم و الحاج خلیل الرحمن حقانی وزیر متوفی مهاجرین و عودت کننده گان /داره حاکم، و باشنده گان محل در اجرای اعدام حضور داشتند.

وزارت امور خارجه /داره حاکم به یوناما اطلاع داد که: «امارت اسلامی افغانستان همواره تلاش می کند تا احکام شریعت را به صورت جدی اجرا کرده و اصول عدالت را در جامعه حفظ نماید.»

آزادی بیان

در 26 نوامبر، یوناما/ دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد گزارش را تحت عنوان "آزادی رسانه در افغانستان" منتشر کرد که دوره زمانی 15 اگست سال 2021 الی 30 سپتمبر سال 2024¹⁸ را تحت پوشش قرار میدهد. یافته های این گزارش نشان میدهد که اقدامات

یوناما 64 تلفات (هشت دختر، 39 پسر، یک زن، 16 مرد) را به دلیل بقایای مواد منفجره جنکی ثبت کرد. بطور مثال، در 19 اکتبر، در ولایت غزنی، ولسوالی قره باغ، مهمات منفجر نشده، انفجار نمود که منجر به کشته شدن 3 پسر (9، 11، و 15 ساله) و زخمی شدن 3 پسر دیگر (5، 6، و 8 ساله) و یک مرد بالغ گردید. این حادثه هنگامی رخ داد که آنها مشغول برداشت حاصلات کچالو بودند و با بیل خود به مهمات منفجرناشده ضربه زدند.

رویداد های فرا مرزی

رویداد های فرا مرزی در ولایت های پکتیکا و پکتیا منجر به تلفات ملکی در افغانستان شد:

- در شب 24 دسمبر، در ولسوالی برمل، حملات هوایی توسط نیروهای نظامی پاکستان به چندین قریه، از جمله مارغا، لامان، انگور اده، چهارخوری اده، تنگی، پسی میله و وزیرگی، منجر به تلفات ملکی شد. حداقل 45 نفر کشته (30 طفل، هشت زن و هفت مرد) و هشت نفر (شش طفل و دو زن) زخمی شدند. در 25 دسمبر، ذبیح الله مجاهد، سخنگوی اداره حاکم، به رادیو آزادی گفت که در حملات هوایی 46 نفر کشته و شش نفر زخمی شدند که بیشتر قربانیان زنان و کودکان بودند.
- در صبح 28 دسمبر، در ولایت پکتیا، ولسوالی دند پتان، شلیک های مرزی میان نیروهای امنیتی /داره حاکم و نیروهای نظامی پاکستان منجر به تلفات ملکی شد. به اساس گزارش ها، در نتیجه شلیک هاوان توسط پاکستان، سه مرد بالغ کشته و شش نفر دیگر در طرف مرز افغانستان زخمی شدند.

در پاسخ، سفارت پاکستان در افغانستان به یوناما اطلاع داد که: «نگرانی های پاکستان در مورد عدم اقدام مقامات اداره موقت افغانستان علیه تحریک طالبان پاکستان (تی تی پی) که از پناهگاه های امن در خاک افغانستان برخوردار هستند و حملات تروریستی که از داخل مرز افغانستان برنامه ریزی و هماهنگ می شوند، به خوبی مستند شده و بر عموم آشکار است» و همچنان به «تیراندازی های بی دلیل به تاسیسات و نیروهای امنیتی پاکستان از آن سوی مرز» اشاره کرد.¹⁵

[15] سفارت پاکستان در افغانستان نیز به یوناما اطلاع داد که در دسمبر 2024 در نتیجه "تیراندازی کورکورانه" توسط نیروهای امنیتی اداره حاکم، 22 غیرنظامی در داخل مرز پاکستان کشته شدند. این ارقام به طور مستقل توسط یوناما تایید نشده است.

[16] https://x.com/SupremeCourt_af/status/1856622580318216684/photo/1; https://x.com/SupremeCourt_af/status/1856628140325421561

[17] https://x.com/SupremeCourt_af/status/1856622580318216684/photo/1; https://x.com/SupremeCourt_af/status/1856628140325421561

[18] گزارش کامل اینجا قابل دسترس است: <https://unama.unmissions.org/human-rights-monitoring-and-reporting-0>

اداره حاکم جهت مداخله در محتوای رسانه ها و فعالیت های داخلی نهاد های رسانه ای به طور قابل توجه باعث کاهش آزادی رسانه ها در افغانستان گردیده است. زنان در رسانه ها با محدودیت های بیشتری از سوی اداره حاکم مواجه هستند و نسبت به همکاران ذکور خویش در دسترسی به اطلاعات با مشکلات بیشتری روبرو میباشند. این محدودیت ها خبرنگاران زن را عمدتاً به اجرای وظایف در داخل دفتر محدود ساخته اند. خبرنگاران زن اغلب به کنفرانس های مطبوعاتی که توسط اداره حاکم برگزار میگردد، دعوت نمیشوند و یا از آنها خواسته میشود که به عقب اتاق کنفرانس تشریف داشته باشند. برخی از مقامات اداره حاکم از صحبت کردن و یا مصاحبه که توسط زنان برگزار میشود خوداری میکنند. چالشهای که رسانه ها با آن روبرو هستند، پس از تسلط طالبان بر کشور، با کاهش درآمد و قطع حمایت های مالی از سوی مراجع تمویل کننده، بیشتر گردیده است.

در پاسخ به یافته های گزارش، سخنگوی اداره حاکم به تاریخ 26 ماه نوامبر اظهار داشت که "هیچ رسانه ای مورد خشونت قرار نگرفته است"¹⁹ و وزارت اطلاعات و فرهنگ اداره حاکم اظهار داشت که "هیچ خبرنگاری به عنوان خبرنگار بازداشت نشده است."²⁰ وزارت امور خارجه اداره حاکم نیز اظهار داشت که گزارش عینی نبوده و یافته های آن را رد می نماید.²¹

تأثیر قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر بر آزادی بیان

تطبيق قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر آزادی های رسانه ای را بیشتر تحت تأثیر قرار داده است. قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر محتسبین وزارت امر بالمعروف و نهی عن المنکر اداره حاکم را مؤلف ساخته تا اطمینان حاصل نمایند که محتوای رسانه بی با شریعت سازگار است، مسلمانان را توهین نمیکند و تصاویر موجودات زنده را شامل نباشد. به دلیل تطبيق این مواد قانون چندین رسانه مجبور گردیده اند نشرات خویش را متوقف کنند:

- به دلیل ممنوعیت پخش تصاویر موجودات زنده، نشرات عامه رادیو تلویزیون ملی در قندهار برنامه های تصویری خویش را متوقف نمود. در هلمند، یک شبکه تلویزیونی خصوصی فعالیت خود را متوقف کرد و رادیو تلویزیون ملی بدون تصاویر موجودات زنده نشرات دارد.

- در ولایت تخار، رادیو تلویزیون ملی برنامه های تلویزیونی خویش را به تاریخ 16 اکتوبر برای بیش از یک ماه معطل قرار داده بودند و پخش عادی برنامه ها را در اوایل ماه دسمبر دوباره از سر گرفتند. برخی از شبکه های تلویزیونی در ولایات تخار و بادغیس برنامه های خویش را بدون پخش تصاویر موجودات زنده ادامه داده اند.

- ریاست های اطلاعات و فرهنگ اداره حاکم در چندین ولایت به طور شفاهی به خبرنگاران دستور داده اند که از ساختن، پخش یا نشر تصاویر موجودات زنده خودداری نمایند.

- به تاریخ 4 دسمبر، در کابل، وزارت امر بالمعروف و نهی عن المنکر اداره حاکم تلویزیون آرزو را به "دوبله سریال ها و برنامه های مبتذل که اصول اسلامی و سنت های افغانی را نقض میگرد" متهم کرد.²² فعالیت های این شبکه متوقف گردیده و تعدادی از کارمندان آن دستگیر شدند. آنها در اواسط ماه دسمبر آزاد شدند، اما تلویزیون آرزو همچنان مسدود باقی مانده است.

وزارت امور خارجه اداره حاکم به یوناما اطلاع داد که: «وزارت اطلاعات و فرهنگ بیان می دارد که هیچ اسناد رسمی در مورد محدودیت های رسانه ای وضع شده توسط [مقامات] ولایات مذکور [کندهار، تخار و بادغیس] دریافت نکرده است. وزارت متذکره معتقد است که این موضوع باید بر اساس شواهد دقیق و اطلاعات تایید شده ارزیابی شود و تا اکنون این ادعاها تنها به عنوان شایعات در نظر گرفته می شوند.»

اداره حاکم همچنان به تطبيق قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر از طریق آگاهی دهی در میان مقامات اداره حاکم، ارائه رهنمایی و مشوره به عموم مردم و تطبيق فعالانه این قانون، ادامه میدهد. یوناما دستگیری ها و بازداشت های خودسرانه مرتبط با آنچه که اکنون در قانون تسجیل گردید است و آزادی بیان مردم را نقض میکند، مستند نموده است. دستگیری مردانی که ریش خویش را کوتاه تر از یک قبضه کوتاه نموده بودند، آرایشگرانی که خدماتی مدل های مو و اصلاح ریش "غیر مجاز" را ارائه میکردند، و افرادی که در مراسم عروسی موسیقی پخش میکردند، عکس ها و ویدیو ها میگرفتند، ثبت شده است.

اجراء عدلی

<https://x.com/TOLONews/status/1861395647074844785> [19]

<https://tolonews.com/afghanistan-191856> [20]

<https://www.ariananews.af/iea-rejects-new-unama-report-on-media-restrictions-in-afghanistan/> [21]

<https://x.com/MOPVPE1/status/1864560398776541358> [22]

تلویزیون طلوع به تاریخ 2 ماه اکتوبر، گزارش داد که سخنگوی وزارت امر به معروف و نهی از منکر اداره حاکم اظهار نموده که در شش ماه نخست سال جاری (از ماه مارچ الی سپتمبر)، بیش از 1700 شکایت در کمیسیون سمع شکایات وزارت امر به معروف و نهی از منکر ثبت گردیده است که شامل انتقادات در مورد رفتار نادرست "مسؤلین امارت اسلامی و پرسنل نظامی امارت اسلامی میباشد" و اکثریت آن شکایات مدنی بوده. طبق گزارشات، از این مجموعه به تعداد بیش از 250 مورد حل و فصل گردیده است و متباقی شکایات همچنان تحت بررسی قرار دارد. سخنگو افزوده است که شهروندان، اعم از داخل و خارج کشور، میتوانند شکایات خویش را در مورد عملکرد نهادهای دولتی و همچنین رفتار نادرست پرسنل نظامی و مسؤلین امارت اسلامی از طریق ایمیل، خط تماس 191 یا به صورت کتبی به کمیسیون شکایات وزارت، جهت اتخاذ اقدامات مناسب ارسال نمایند.²³

به تاریخ 12 اکتوبر، وزارت عدلیه اداره حاکم از نشر جریده رسمی جدید که به تاریخ 23 سپتمبر منتشر گردیده بود، خبر داد، این جریده شامل یک قانون و چهار فرمان میباشد.²⁴ قابل ذکر است که فرمان پیرامون فیصله های محاکم، منتشر شده مؤرخ 26 اگست سال 2024 روندی را برای محاکم فوقانی جهت تجدید نظر و اصلاح فیصله های محاکم تحتانی که در خلاف قانون صادر شده اند، خواه به دلیل تضاد در نص حکم بوده یا در وثیقه اقرار آن شبهه موجود باشد، تسجیل نموده است.

به تاریخ 19 اکتوبر، رئیس عمومی اداره زندانهای اداره حاکم، اظهار داشت که حدود 11000 الی 11500 مرد محکوم و حد اقل 1000 زن محکوم در زندان های کشور زندانی هستند، به شمول 100 تبعه خارجی که متهم به ارتکاب جرایم مختلف میباشند و حدود 12000 متهم منتظر حکم نهایی محکمه هستند. یک کمیته جهت انتقال زندانیان افغان از خارج ایجاد گردیده که متشکل از نمایندگان وزارت های امور خارجه، امور داخله و عدلیه، ستره محکمه و ادراه زندان های اداره حاکم میباشد که در نتیجه عملکرد آن، انتقال زندانیان از چندین کشور به افغانستان صورت گرفته است.²⁵

به تاریخ 1 دسمبر ستره محکمه اداره حاکم گزارش داده که ریاست عمومی تدقیق و مطالعات در حال تهیه طرز سلوک قضائی برای قضات میباشد. همچنان یک مقرر حقوق و امتیازات کادری قضائی و یک لایحه در مورد محاکم نظامی تهیه گردیده است تا برای بررسی به شورای عال ستره محکمه ارائه گردد. علاوه بر این مسوده، مقرر ای را پیرامون قرائن تحقیق معاصر به معاونیت قضائی ستره محکمه ارسال نموده است.²⁶

در ماه دسمبر، احکام جدیدی که از سوی رهبر طالبان تصویب شده بود اعلام گردید، از جمله:

- در ۲۱ دسمبر، طی یک فرمان ایجاد محاکم ویژه برای حل و فصل حقوق تقاعدی متقاعدین مطابق با شریعت و قوانین موجود تأیید گردید؛²⁷

- در ۲۵ دسمبر، یک فرمان صادر شد که قاچاق انسان را ممنوع می سازد و وزارت امور داخله / اداره حاکم را مسؤل میداند تا قاچاقچیان انسان را شناسایی کرده و دستگیر نماید و آنها را به محاکم نظامی معرفی کند، در صورت نیاز با همکاری وزارت دفاع اداره حاکم و ریاست عمومی امنیت ملی برای جلوگیری از قاچاق انسان. سایر وزارتخانه های / اداره حاکم، از جمله وزارت های ارشاد، حج و اوقاف، معارف، تحصیلات عالی، اطلاعات و فرهنگ، امر بالمعروف و نهی عن المنکر، و وزارت امور سرحدات و قبایل، موظف هستند تا در خصوص ممنوعیت قاچاق انسان در میان مردم آگاهی دهی انجام دهند؛²⁸

در ۲۸ دسمبر، یک فرمان صادر شد که به اساس آن ساختمان های تازه ساز نباید پنجره های داشته باشند که از آن حویلی، آشپزخانه، چاه آب و سایر بخش های همسایگان که توسط زنان استفاده می شود قابل دید باشد. در این فرمان آمده است که مالکان ساختمان های موجود که چنین پنجره های دارند، باید برای جلوگیری از «آزار همسایگان» دیوارهایی بسازند که دید از پنجره ها را مسدود نماید. این فرمان شاروالی ها و «سایر نهادهای ذیربط» را موظف می سازد تا نظارت بر ساخت ساختمان های جدید را انجام داده و از تطبیق این فرمان اطمینان حاصل نمایند.²⁹

[23] <https://tolonews.com/afghanistan-190996>

[24] <https://x.com/MojAfghanistan/status/1845050610388721886> جریده رسمی شماره (1145) مؤرخ 23 سپتمبر 2024 شامل قوانین زیر است:

قانون پارک های صنعتی؛ فرمان ممنوعیت فروش اراضی مسترد شده از غاصبین زمین؛ فرمان انتشار مسایل مرتبط با سیستم؛ فرمان در مورد احکام و تصمیمات محاکم؛ و فرمان انتصاب هیاتی برای نظارت بر شرکت های امارتی و تصویب تشکیل ریاست عمومی شرکت های امارتی. قابل دسترسی در:

<http://laws.moj.gov.af/ShowLawPersian.aspx>

[25] <https://www.ariananews.af/about-12000-men-and-1000-women-being-detained-in-countrys-prisons-yusuf-mestri/>

https://www.youtube.com/watch?v=iGc_tzDhYR4

[26] https://x.com/SupremeCourt_af/status/1863190205647233496

[27] <https://x.com/bnaenglish/status/1870403430902075444>

[28] <https://www.youtube.com/watch?v=73sAEgm0r5U>; <https://x.com/MojAfghanistan/status/1871784514655252674>

[29] <https://x.com/FitratHamd/status/1872989789424894275>; https://x.com/ARG_1880/status/1873001062053167479

ضمیمه: جدول زمانی تصامیم مقامات اداره حاکم که بر زنان و دختران تاثیر می گذارند

[۱] مکاتب دخترانه بالاتر از صنف ششم ابتدا در سپتامبر ۲۰۲۱ بسته شدند.

[۲] تقریباً ۷۰ دلار امریکایی

[۳] در ۷ جولای ۲۰۲۴، وزارت مالیه اداره حاکم با صدور یک نامه در آن توضیح داد که دستورالعمل ۲ جون ۲۰۲۴ فقط به کارکنان ملکی زن «که روزانه به محل کار نمی‌روند یا وظایف خود را مطابق لایحه وظایف خود انجام نمی‌دهند» اعمال می‌شود، که به کارمندان ملکی زن اشاره دارد که پس از تصرف طالبان از آنان توسط مقامات اداره حاکم خواسته شده بود که در خانه بمانند.

[۴] برای معلومات بیشتر در مورد قانون امر بالمعروف و نهی عن المنکر، وضعیت حقوق بشر در افغانستان: جولای - سپتامبر ۲۰۲۴ گزارش تازه را ببینید، قابل دسترس در: